

nima da izađu iz svojih geta na ulice i trgove svoga grada i da javno svjedoče za svoju vjeru. Svatko će u tim recima naći svoje mjesto, poticaj i upute za rad. *Četvrti i posljednji dio* knjige govori o načinu, metodi, kako doći do cilja. To su praktične upute za naše susrete u svakidašnjici gdje moramo Evanđelje svjedočiti riječju i djelom.

Možda će mnoge čitatelje smetati, i to s pravom, potpuno skolastički pristup temi, rasporedu gradiva i terminologiji. Autor misli i piše na način, koji nam nameće zaključak da se radi o školskom priručniku, o skriptama, doduše vrlo vrijednim i korisnim, ali ipak o knjizi namijenjenoj studentima. A to je šteta! Takav način pisanja, bojim se, ne će oduševiti čovjeka današnjice i vrlo aktualnu i zanimljivu problematiku apostolata u Crkvi i u svijetu ne će učiniti privlačnom širem krugu čitatelja. Pomalo smeta što citati u »fusnotama« nisu prevedeni. Vrlo je međutim pohvalno što je autor na kraju svakog dijela knjige naveo »bilnu literaturu i tako omogućio svima onima koje navedena problematika zanima njezino dublje izučavanje. Pohvalno je također što je autor veliko mnoštvo podataka znao dobro rasporediti i uklopiti ga u zaokruženu cjelinu.

Krist je poslao svoje učenike u svijet da budu Njegovi svjedoci. Na tom poslanju temelji se i naše poslanje. A tko će ovom svijetu pokazati Istinu, ako ne onaj koji živi u svijetu, djeluje na svom radnom mjestu, u krugu svoje obitelji, među ljudima, usred mase? Izdvojimo li se iz svoje životne sredine postajemo za apostolat nemoćni. Zato je zadaća svijtu koji su u svijetu da rade za svijet, za bolji i sretniji svijet, koji je otkupljen tragedijom Velikog Petka i zato tako dragocjen. Tu razapetu Ljubav navješćivati zadaća je apostola. Autor je knjizi dao naslov »Tko je apostol?«. Njezin naslov mogao bi glaziti i »Svi smo mi apostoli«, jer smo svi pozvani da svoje kršćansko poslanje živimo i propovijedamo.

Juraj KOLARIĆ

MARULIĆ I (1973). Časopis za književnost i kulturu. Izdavač Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda.

Ovim brojem hrvatska književna revija »Marulić« ulazi u šestu obljetnicu svog postojanja i djelovanja. Nije mnogo, ali je značajno. Tražeći još uvijek svoje mjesto pod suncem u našem društvu, revija sve više osvaja srca čitatelja željnih lijepe riječi, pjesničkih nadahnuća i životnih ohrabrenja nadahnutih vedrom kršćanskom nadom. I ona se nameće neusiljeno. Svojom skromnošću i jednostavnošću.

Ovaj je broj posvećen uspomeni nekih velikana naše pisane riječi. *Kamilo Križanić* nam govori o nepravedno preučivanom, nepriznatom književnom opusu *Dure Sudete* u povodu sedamdesete obljetnice pjesnikova rođenja (str. 1—3). Pretjerano naglašavanje »biografske« ličnosti »ide na štetu umjetničke ličnosti koja je jedino važna (...) za doživljavanje umjetničkih ostvarenja« — pravilno zaključuje K. Križanić (str. 1). Sudeti nije potrebna nikakva rehabilitacija. On je pravi umjetnik i njegova djela dovoljno glasno govore za njega. Ne koje smeta njegovo religiozno uvjerenje! Zar je to grijeh? Zar svi oni »—izmi« kojima su se klanjali toliki ljudski umovi tražeći odgovore na svoje životne sumnje i svi današnji pokušaji tolikih tzv. progresivnih stvaratelja na području kulture koji i te kako glasno i ponosno ispovijedaju svoj Credo raznim ljudskim veličinama ai ideologijama, zar je sama ta činjenica dovoljna da se njihovo umjetničko djelo proglašuje neumjetničkim i neknjiževnim? Sudeta je pjesnik bola i umiranja. Taj »čemerni grešnik«, kako se je običavao nazivati, svoje je smirenje očekivao samo u Bogu. Njegove stihove kao i njegovu dušu mogu razumjeti samo oni koji, poput Sudete, imaju veliko srce puno vjere i dušu koja čezne za vječnošću.

Ivan Bošković (str. 4—8) opisuje svoje susrete s pjesnikom, pripovjedačem i dramskim stvarateljem *Josipom Kosorom* (1879—1961) rođenim Dalmatincem koji je sav srastao sa slavonskom sredinom, s piscem »Optužbe«, »Crnih glasova«,

»Razvrata« i »Požara strasti«. Pjesnika koga je povodom 80. obljetnice života zaboravio Dubrovnik u kojem je živio, i koga se običava nazivati hrvatskim Gorkim.

Luka Ibršimović, jedan od urednika i priređivača Sabranih djela Tina Ujevića, pod naslovom: »Nove varijacije na poznatu temu: Tin Ujević«, u prigodnoj bilješci uz 80. obljetnicu rođenja pjesnika Tina, tog nemarnog bohema i skitnice, pjesnika i esejista izuzetnog talenta, ali »koji je kao svakodnevnii čovjek međutim tavorio kao prosta danguba na rubu prosjačenja« (str. 13), kritički osvrt kakve bismo željeli češće čitati na stranicama ove revije. Odlično! Zato stranice Ibršimovićeve kritike treba ponovno čitati kako bismo bolje upoznali Tina Ujevića i »neke stvari« oko Ujevića.

Miroslav Stana-Miros u prijevodu Darije Juravić javlja se kratkom crticama, a Svevlad Slamnig u priči »Noćni solilokviji« (str. 27—31) opisuje bolni sukob generacija u našim samostanima u kojima se često vodi bespoštedna borba za pobjedu novog ili starog duha. I stari odlaze. Neshvaćeni, s ranama na srcu i uvjereni da je mnogo dobra i sveta u starome. A mladi to ili ne mogu ili ne žele ili ne će shvatiti.

Josip Vrana se javlja autobiografskim zapisom o Židovki Sari koju je susreo g. 1929. u Pragu povezujući svoja sjećanja sa sadašnjim ratnim paklom u pradamovini Židova.

Boro Povlović se osvrće na pjesništvo Stjepana Bencea (str. 45—51) zaboravljenog i nepoznatog pjesnika drage kajkavske »reči«, građevinskog tehničara po zanimanju, čovjeka zaljubljenog u međimursku zemlju koja oplakivana vodama Mure i Drave i grije i ledi malog međimorskog čovjeka, tog postavljivača pragova željezničkih od Čakovca do Beča, Pešte i Zagreba, koji bar jedanput tjedno mora doći kući da pohodi svoje i da se, ispraznivši »ruksak« i ponovo ga napunivši ostacima s domaćeg stola, vrati na svoje radno mjesto »štrekara«. Iako je startao u literaturi već g. 1938. s pokojnim Miškinom, tek je u naše vrijeme objavljena knjiga njegovih stihova u skromnom izdanju Društva hrvatskih Zagoraca »Matija Gubec« u Zagrebu,

kao 18. svezak te, u našoj javnosti, malo poznate zagorske biblioteke. Zbirka nosi naslov: »Kruh sozom zamešeni«. Hvala autoru na otkriću nepravedno zaboravljenog kraja između Mure i Drave, tog, kako je genijalni lepoglavski pavlin Bedeković napisao »vrta sjeverne Hrvatske«, i na toplim riječima kojima je nam je dočarao ljepotu pjesničkog svijeta Stjepana Bencea.

U prijevodu Nikole Marčetića revija nam predstavlja sa sedam pjesama mladog peruanskog pjesnika Eduarda Avila (r. 1930), koji spada u red najistaknutijih predstavnika novije latinskoameričke lirike.

Svojim pjesmama i kraćim prilogima javljaju se još Enver Čolaković, J. Berka, S. Dominić, T. Antunović, M. Spahija, a u rubrici »Nova imena«, I. Šarolić Čavrančić, M. Nošić, I. Žnaor, R. Vilhelm, J. Majdandžić, B. Bajić, A. Removčan, B. Horvat.

Slijede uobičajene rubrike: Kazalište, Izložbe, Knjige, Vijesti.

Juraj KOLARIĆ

MARULIĆ 2 (1973)

Broj 2/73. hrvatske književne revije »Marulić« u znaku je velikih obljetnica. U prijevodu J. Riječanina, slovenski pjesnik Alojz Gradnik — (1882—1967) čiji se stihovi odlikuju melodioznošću i ljepotom jezika, predstavljen je pjesmom »Pred Gupčevom glavom«. Ovom vrlo impresivnom pjesmom revija obilježava 400. obljetnicu seljačke bude u Hrvatskoj i Sloveniji. A. Gradnik je po mišljenju nekih kritičara jedan od najistaknutijih predstavnika misaone poezije u slovenskoj književnosti nakon Prešerna.

Radovan Grgec u članku »Uz dvije obljetnice« prikazuje život i djelo dvojice velikih svjetskih pisaca religiozne orijentacije: Aleksandra Manzonija (1785—1873.) i Charlesa Péguya (1873—1914.), a Boro Pavlović posvećuje nekoliko lijepih stranica uspomeni nedavno preminulog gradišćanskog Senoe, najvećeg hrvatskog pisca Gradišća, župnika i člana Društva književnika Hrvatske kao i HKD sv. Ćirila i Metoda, Ignaca Horvata. Stjepan Tomić u povodu 70. obljetnice rođenja Frana Alfrevića (1903—1956) analizira pjesnikov svijet sumornih i suton-